

ชื่อวิทยานิพนธ์ กระบวนการสื่อสารและการมีส่วนร่วมของสมาชิกชุมชนในการจัดทำแผนชุมชน
เทศบาลเมืองคูคต อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี

ผู้วิจัย นางสาวจิตติมา คำชายทอง **รหัสนักศึกษา** 2491500399 **ปริญญา** นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต
อาจารย์ที่ปรึกษา (1) รองศาสตราจารย์จันทนา ทองประยูร (2) รองศาสตราจารย์ ดร. พรทิพย์ ดีสมโชค
ปีการศึกษา 2552

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) สภาพของชุมชนในเขตเทศบาลเมืองคูคต (2) กระบวนการสื่อสารในการจัดทำแผนชุมชนของชุมชนในเขตเทศบาลเมืองคูคต (3) การมีส่วนร่วมของสมาชิกชุมชนในการจัดทำแผนชุมชนของชุมชนในเขตเทศบาลเมืองคูคต (4) ปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาด้าน การสื่อสาร ในการจัดทำแผนชุมชนของชุมชนในเขตเทศบาลเมืองคูคต

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ กลุ่มตัวอย่างได้จากการสุ่มเลือกอย่างง่าย จำนวน 3 ชุมชน จากชุมชนทั้งหมด 28 ชุมชน ประกอบด้วยผู้นำ กรรมการ และสมาชิกชุมชน จำนวน 27 คน รวมทั้งเอกสารที่เกี่ยวข้องกับชุมชนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบวิเคราะห์แผนชุมชน และแบบสัมภาษณ์ การเก็บรวบรวมข้อมูลใช้การวิเคราะห์แผนและการสัมภาษณ์ การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การพรรณานาวิเคราะห์

ผลการวิจัยพบว่า (1) ชุมชนในเขตเทศบาลเมืองคูคตมีลักษณะเป็นชุมชนเมือง ที่ติดต่อกับกรุงเทพมหานคร บ้านเรือนกระจายตามการประกอบอาชีพ วัฒนธรรมหลากหลาย ประเพณี ความเชื่อ และการดำรงชีวิตประจำวันไม่แตกต่างจากประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร ปัญหาในชุมชนมาจากพฤติกรรมของตัวบุคคล ระบบการจัดการสาธารณูปโภค สาธารณูปการ สถานที่ตั้งและสภาพแวดล้อมในชุมชน (2) กระบวนการสื่อสารในการจัดทำแผนชุมชน ใช้การสื่อสารที่หลากหลาย ทั้งแบบทางการและไม่ทางการ โดยอาศัยการมีส่วนร่วมจากภายในและภายนอกชุมชน (3) การมีส่วนร่วมของสมาชิกในชุมชนมีศูนย์กลางอยู่ที่ผู้นำชุมชน คือ ประธานและคณะกรรมการ ชุมชน ผู้นำมีบทบาทสำคัญในการประชาสัมพันธ์ให้สมาชิกมีส่วนร่วมจัดทำกิจกรรมต่างๆ ประสานขอรับงบประมาณในการพัฒนาชุมชนจากภาครัฐ และเปิดโอกาสให้สมาชิกเข้ามามีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นในโครงการที่ชุมชนได้รับความเดือดร้อน ด้วยการจัดเวทีประชาคม เพื่อนำไปสู่การแก้ไขปัญหาของชุมชนที่ตรงกับความต้องการของคนในชุมชนอย่างแท้จริง (4) ปัญหาด้านการสื่อสารในการจัดทำแผนชุมชน คือ ประชาชนได้รับข่าวสารไม่ทั่วถึง เนื่องจากเสียงตามสายไม่ชัดเจนและได้ยินไม่ทั่วถึง บางชุมชนมีการประชาสัมพันธ์น้อยเกินไปและ การแจ้งข่าวสารจากเทศบาลกระชั้นชิดเกินไป รวมทั้งการขาดความเข้าใจในการทำแผน การแก้ไขปัญหาคือ การแจ้งให้เทศบาลและผู้เกี่ยวข้องทราบและหาทางแก้ไข ส่วนปัญหาความไม่เข้าใจในการทำแผนชุมชน ใช้วิธีการสร้างความเข้าใจระหว่างผู้นำชุมชน หน่วยงานเทศบาล และสมาชิกชุมชน

คำสำคัญ กระบวนการสื่อสาร การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนชุมชน เทศบาลเมืองคูคต

Thesis title: The Communication Process and Community Members' Participation in Formulating Community Plans for KhuKhot Municipality of Pathum Thani's Lam Luk Ka District

Researcher: Miss Jittima Kamchaithong; **ID.** 2491500399; **Degree:** Master of Communication Arts;

Thesis advisors: (1) Chantana Thongprayoon, Associate Professor; (2) Dr. Pornthip Desomchok, Associate Professor; **Academic year:** 2009

Abstract

The objectives of this study are to investigate: (1) The characteristics of Khu Khot municipality in Pathum Thani's Lam Luk Ka district; (2) the communication process in formulating community plans for KhuKhot; (3) community participation in plan formulation; and (4) solutions to communication problems in the formulation process.

This qualitative research was conducted using community-plan analysis forms and interview guidelines as instruments in analyzing plans and relevant documents of selected communities inside the municipality. Twenty-seven samples were interviewed, consisting of community leaders, council members and regular community members. All of them came from three communities in the municipality that were selected from among 28 communities using the simple sampling method. An analytical-descriptive approach was used for data analysis.

Results: (1) Communities in KhuKhot municipality were urban, and bordered Bangkok. The residences were grouped according to occupation. A cultural variety existed, but traditions, beliefs and lifestyles were not different from those of Bangkokians. Problems in the communities stemmed from individual behavior; management of public utilities and public facilities; the locations and environment of individual communities. (2) Communication in formulating community plans was both formal and informal and relied on participations from inside and outside the communities. (3) Community participation was centered on the leaders: Chairmen and council members. They played important roles in public relations aimed at fostering participation by community members, coordinated with the government to obtain funding for community development and arranged forums where members could tell of problems and find appropriate solutions. (4) Communication problems stemmed from unequal information exposure due to the quality of the public-address system, a lack of public relations in some communities, slow communication by the municipality and a lack of understanding about plan formulation. Solutions were to inform the municipality and relevant personnel about the problems and come up with ways to foster better understanding between leaders, the municipality and community members.

Keywords: Communication process, participation in formulating community plans, KhuKhot municipality